

TVANG

helst ikke...

Personer med demens og vanskelige situasjoner

Bedre løsninger gjennom økt kunnskap og refleksjon

**Et studieopplegg utarbeidet av
sykepleier/stipendiat Øyvind Kirkevold MPH
og psykiatrisk sykepleier Birger Lillesveen
i samarbeid med professor Knut Engedal
og psykologspesialist Aase-Marit Nygård**

Ringperm med studie- og oppgavehefter

DVD eller VHS

2004 Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens

Bakgrunn

En landsomfattende undersøkelse ved Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens i tiden 1998–2001 dokumenterte utstrakt bruk av tvang i norsk eldreomsorg. Over en tredel av beboerne i aldersinstitusjoner utsettes for tvang i løpet av en uke.

Former for tvang er:

- ✓ Fysiske tvangstiltak som innelåsing, binding i stol eller seng, tilbakeholdelse Ulike former for overvåking av beboerne (alarmer)
- ✓ Tilsetning av medisiner i mat eller drikke eller annen form for medisinsk behandling mot beboerens viten eller vilje
- ✓ Bruk av press eller tvang for å gjennomføre daglig omsorg i forbindelse med stell, av- og påkledning og måltider

Undersøkelsen viste at personer med demens er mest utsatt for tvangstiltak. På spørsmål om hvorfor det brukes tvang, svarer personalet at det er for å beskytte beboeren mot skade, for å gjennomføre nødvendig behandling, eller sikre et minimum av personlig hygiene. I enkelte situasjoner vil det være nødvendig å bruke tvangstiltak overfor personer med demens. Spørsmålet blir om det er mulig å begrense tvangsbruk i forhold til dagens praksis.

I 2001 fikk Kompetansesenteret midler fra Sosial- og helsedepartementet til å igangsette utprøving og opplærings-tiltak for å redusere bruk av tvang i eldreomsorgen. Målet var å fokusere på bruk av tvang, gi økt innsikt i hva tvang er, når tvang brukes og gi ideer til alternativer.

Lærematerialet

Med bakgrunn i utprøvingen er det utviklet et læremateriale som består av studiehefte, oppgavehefte med veiledning til gruppesamlingene og lærevideo/DVD.

Temaene i lærematerialet er:

- ✓ Demenssykdommene
- ✓ Kartlegging for å vurdere grad av demens
- ✓ Når pasienten ikke vil
- ✓ Medisinsk behandling og undersøkelse mot pasientens vilje
- ✓ Tilbakeholdelse, innelåsing og frihetsberøvelse
- ✓ Bruk av fysiske tvangsmidler
- ✓ Aktuelle lover og forskrifter

Målsetting

Målsettingen er:

- ✓ å øke deltagerens bevissthet og kunnskap i forhold til når tvang brukes og hvorfor tvang brukes
- ✓ å finne alternativer til tvang i konkrete situasjoner.

Gjennomføring

Kjernen i opplegget er selvdrevne studiegrupper av personer som til daglig arbeider sammen (5-8 deltakere). Dette anbefales for å kunne diskutere aktuelle erfaringer fra egen hverdag. Gruppene samles fem ganger, første og siste samling er beregnet å ta to timer, de øvrige tre samlinger tar ca 1 1/2 time.

Hver samling starter med en filmsekvens, som deretter diskuteres med utgangspunkt i gruppeoppgaver. Hver gruppe bør ha en gruppeleder som er ansvarlig for den praktiske gjennomføringen, – ikke for faglig innhold. Gruppeleder bør lese introduksjonsskrivet til lærematerialet nøye, og være familiær med bruk av video/DVD.

Opplegget er ikke egnet for individuell gjennomføring.

Send inn kupongen eller ring/mail oss for bestilling:

Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens, Postboks 64, N-3107 Sem

Tlf. 33 34 19 50, Fax: 33 33 21 53, E-post: post@nordemens.no

Klipp ut og send inn

BESTILLING

Jeg bestiller _____pakke(r) med studiematerialet
TVANG HELST IKKE...

Pris kr 750,- pr pakke (+ porto/ekspedisjon)

Kryss av for ønsket film: VHS / DVD

Jeg bestiller også _____ ekstra sett hefter til kr 100,- pr sett.

Navn:

Adresse:

Postnr./sted:

Tlf.: Faks:

B

Returadresse:

Nasjonalt kompetansesenter for
alderdemens
Postboks 64
N-3107 Sem

Kursbevis og godkjenninger

Alle som gjennomfører minimum fire av fem samlinger får kursbevis. Etter avsluttet kurs sender gruppeleder inn fremmøteskjema til Kompetansesenteret (skjema er vedlagt kurspakken). Studieopplegget, gjennomført etter planen, er godkjent til spesialitetene i klinisk sykepleie og ergoterapi og til klinisk fagstige for hjelpepleiere og omsorgsarbeidere (Fagforbundet), alle med 15 timer.

Kostnader

Lærematerialet består av en pakke med seks sett hefter (hvert sett består av et studiehefte og et oppgavehefte med veiledning for gruppesamlingene) og en lærevideo, 52 min. VHS eller DVD. Pakken kan suppleres med ekstra sett hefter.

Studiepakke: VHS eller DVD og 6 sett hefter, levert i ringperm: kr 750,-

Ett ekstra sett hefter (studiehefte og oppgave-/veiledningshefte): kr 100,-

Klipp ut og send inn

Husk
porto!

Nasjonalt kompetansesenter for alderdemens
Postboks 64
3107 SEM